

Transport materiałów biologicznych

Zasady transportu materiału zakaźnego do Rejestracji Medycznej Laboratorium Epidemiologii

Materiał zakaźny do badań diagnostycznych przekazywany przez klienta zewnętrznego / wewnętrznego powinien być dostarczany przez upoważnione osoby (klient, osoba przez niego upoważniona, jednostka zlecająca badanie). Materiał transportowany jest w zamkniętych probówkach lub innych pojemnikach (klient indywidualny), w zamkniętym opakowaniu zbiorczym oznakowanym „materiał zakaźny”. Transport odbywa się w warunkach niezmiennych właściwości materiału. Do materiału dołączona jest dokumentacja. Osoba transportująca materiał zachowuje wszelkie zasady ostrożności w celu zapewnienia sobie bezpieczeństwa (rękawiczki jednorazowego użytku, pojemniki zbiorcze). W sytuacji uszkodzenia podczas transportu należy przewożoną próbkę / materiał zakaźny zalać środkiem dezynfekcyjnym, i przekazać do utylizacji. Należy poinformować o zaistniałym fakcie zleciennodawcę.

Rodzaj materiału zakaźnego, dopuszczalny zakres temperatury w transporcie, dopuszczalny czas transportu:

Lp.	Rodzaj materiału zakaźnego	Ilość próbek	Zakres temperatur	Czas transportu/dostarczenia do Laboratorium
1.	kał	3 próbki przez 3 możliwe kolejno po sobie następujące dni (badanie do celów sanitarno – epidemiologicznych)	temp. otoczenia (bez zamrażania)	- w dniu pobrania - jeżeli próbka pobierana jest w dniu poprzedzającym jej dostarczenie do Laboratorium to musi być pobrana po godzinie 18.00 i przechowywana w temperaturze 4-8°C;
2.	kał	w zależności od zlecenia od osób: chorych, ozdrowieńców, nosicieli, osób z kontaktu z osobą chorą	temp. otoczenia (bez zamrażania)	dostarczyć w dniu pobrania kału
3.	wymaz z odbytu	3 próbki przez 3 możliwe kolejno po sobie następujące dni	temp. otoczenia (bez zamrażania)	w dniu pobrania
4.	materiał pobrany na wymazówce z podłożem transportowym	w zależności od potrzeb	temp. otoczenia do 24h, później w temp. 4-8°C	maksymalnie do 72 godz. od pobrania, lub według zaleceń producenta wymazówek
5.	sporal A	w zależności od potrzeb (minimum 2 sztuki + kontrola)	temp. otoczenia	w ciągu 24 godz.
6.	sporal S	w zależności od potrzeb (minimum 2 sztuki + kontrola)	temp. otoczenia	w ciągu 24 godz.
7.	płytki odciskowe	w zależności od potrzeb	temp. otoczenia	jak najszybciej po pobraniu
8.	wymazy z gardła, nosa w kierunku wirusagrypy z podłożem PBS lub NaCl	3 wymazy (2 wymazy z nosa 1 z gardła)	temp. +2°C do +4°C	max. do 48 godz.
9.	surowica	w zależności od zlecenia	temp. otoczenia lub temp. +4°C± 2°C temp. -20°C	do 48 godz. od pobrania

			(zamrażarka) lub niższa	po 48 godz. od pobrania
10.	krew pełna	w zależności od zlecenia	temp. otoczenia	jak najszybciej po pobraniu przy braku możliwości odciągnąć surowicę przed upływem 24 godz. od pobrania
11.	kał na pasożyty	3 próbki w odstępach 3-5 dni	temp. otoczenia lub temperatura 4-8°C	kał biegunkowy, wodnisty, luźny lub uzyskany po środkach przeczyszczających należy dostarczyć w ciągu 60 minut od momentu pobrania (w przypadku braku możliwości jak najszybciej w dniu pobrania). kał uformowany należy dostarczyć w ciągu 24 godzin od momentu pobrania (przechowywać w temperaturze 4-8°C)
12.	wymaz w kierunku owsika ludzkiego	3 próbki w odstępach 3-5 dni	temp. otoczenia	wymaz należy dostarczyć jak najszybciej w dniu pobrania
13.	szczep bakteryjny	w zależności od potrzeb	temp. otoczenia	agar amerykański, odżywczy, wymazówka z podłożem transportowym dostarczyć jak najszybciej
14.	kał na obecność antygenu <i>Giardia intestinalis</i>	w zależności od zlecenia (zalecana 1 próbka)	temperatura otoczenia (świeże próbki kału)	jak najszybciej po pobraniu, w dniu pobrania
			temperatura 2-8°C (świeże próbki kału)	do 48 godz. od pobrania
			temp. od - 20°C do - 70°C (zamrożone próbki kału)	jeżeli nie można zbadać w ciągu 48 godz. od pobrania - transport w postaci zamrożonej
			temp. 2-8°C lub temp. 20-25°C (zakonserwowane próbki kału w 10% formalinie lub utrwalaczu MF lub SAF)	w ciągu 2 miesięcy od pobrania

Zasady postępowania w sytuacji awaryjnej

W przypadku uszkodzenia pojemników transportowych z materiałem zakaźnym niezwłocznie należy:

- założyć odzież ochrony osobistej,
- przewożoną próbkę / materiał zakaźny należy zalać środkiem dezynfekcyjnym,
- odczekać zalecany przez producenta czas,
- przekazać do utylizacji.